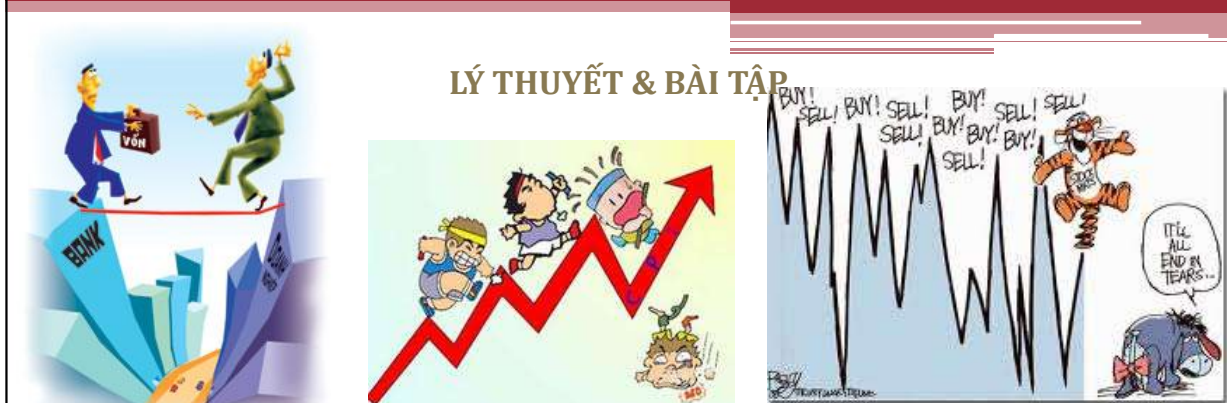

Chương 2

THỊ TRƯỜNG, CUNG – CẦU VÀ CÂN BẰNG THỊ TRƯỜNG

2

Thị trường sản phẩm

- **Khái niệm:** (market)

Người bán
(nhà sản xuất)

→ CUNG

(producer - supply)

Giá cả & Số lượng
hàng hóa dịch vụ

Người mua

(người tiêu dùng)

→ CẦU

(consumer - demand)

- **Các loại thị trường:**

Thị trường cạnh tranh hoàn hảo (Perfect Competitive Market)

Thị trường độc quyền (Monopoly Market)

Thị trường cạnh tranh không hoàn hảo

CẦU

4

1. Khái niệm

- **Cầu:** (Demand)

Số lượng hàng hóa – dịch vụ mà người tiêu dùng muốn mua và có khả năng mua ở mỗi mức giá có thể chấp nhận được trong một khoảng thời gian nhất định, trong điều kiện các yếu tố khác không đổi

- Muốn mua: có nhu cầu (**need**)
- Có khả năng mua: có khả năng chi trả
- Mức giá có thể chấp nhận được: mức giá sẵn lòng trả (**willing-to-pay**)
- Các yếu tố khác không đổi (**ceteris paribus**): thu nhập, giá hàng hóa liên quan, sở thích - thị hiếu,...

- **Phân biệt:**

- Cầu – Nhu cầu (Demand – Need)
- Cầu – Lượng cầu (Demand – Quantity demanded)

5

2. Các dạng biểu diễn cầu

- Biểu cầu:** (Demand Schedule)

Bảng biểu mô tả mối quan hệ giữa lượng cầu và giá cả hàng hóa

Ví dụ: cầu về Sôcôla của Tom

Biểu cầu thể hiện lượng cầu ở mỗi mức giá

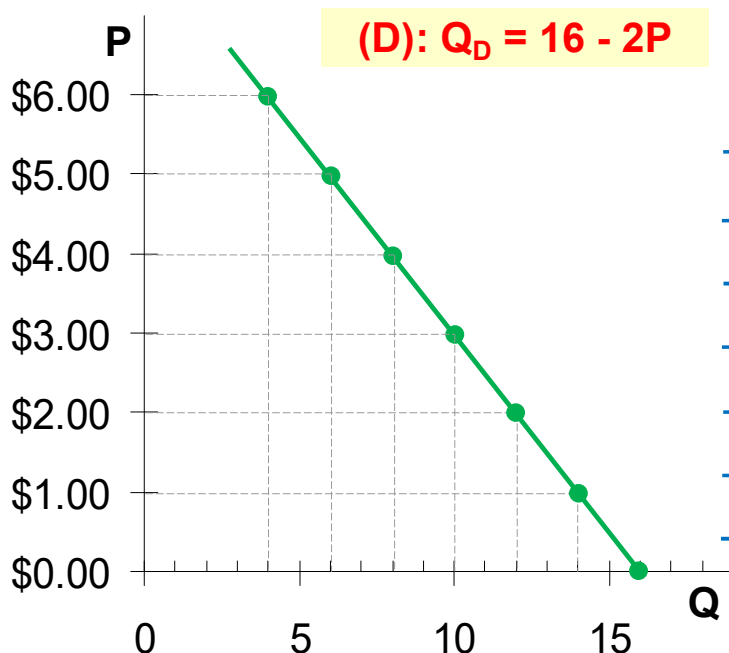
Biểu cầu thể hiện luật cầu

Sôcôla	
Giá (P_D)	Lượng cầu (Q_D)
0.00	16
1.00	14
2.00	12
3.00	10
4.00	8
5.00	6
6.00	4

6

2. Các dạng biểu diễn cầu (tt)

Giá (P_D)	Lượng cầu (Q_D)
0.00	16
1.00	14
2.00	12
3.00	10
4.00	8
5.00	6
6.00	4

2. Các dạng biểu diễn cầu (tt)

- **Đường cầu:** (Demand Curve)

Đường biểu diễn mối quan hệ giữa lượng cầu và giá cả hàng hóa

Đường cầu thể hiện lượng cầu ở mỗi mức giá

Đường cầu thể hiện luật cầu

Đặc điểm:

Nằm ở góc phần tư thứ 1

Dốc về bên phải

- **Hàm cầu:** (Demand Function)

$$Q_D = f(P) = a + b.P \quad (b < 0)$$

Hàm số thể hiện mối quan hệ giữa lượng cầu và giá cả hàng hóa

Hàm cầu thể hiện lượng cầu ở mỗi mức giá

Hàm cầu thể hiện luật cầu

3. Cầu cá nhân và cầu thị trường

- **Cầu thị trường:** (Market Demand)

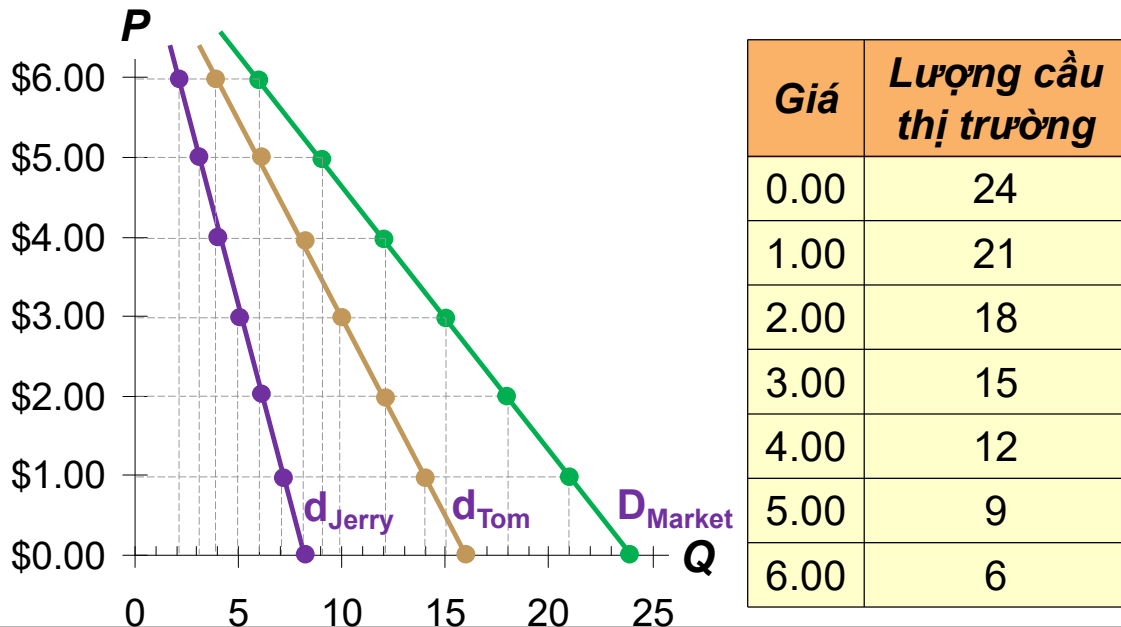
Tổng số lượng HH – DV mà tất cả NTD muốn mua và có khả năng mua ở mỗi mức giá trong một khoảng thời gian nhất định, trong điều kiện các yếu tố khác không đổi

Giá	L.cầu của Tom		L.cầu của Jerry		L.cầu th.trường
0.00	16	+	8	=	24
1.00	14	+	7	=	21
2.00	12	+	6	=	18
3.00	10	+	5	=	15
4.00	8	+	4	=	12
5.00	6	+	3	=	9
6.00	4	+	2	=	6

3. Cầu cá nhân và cầu thị trường

- **Đường cầu thị trường:** (Market Demand Curve) cộng theo phương ngang các đường cầu cá nhân

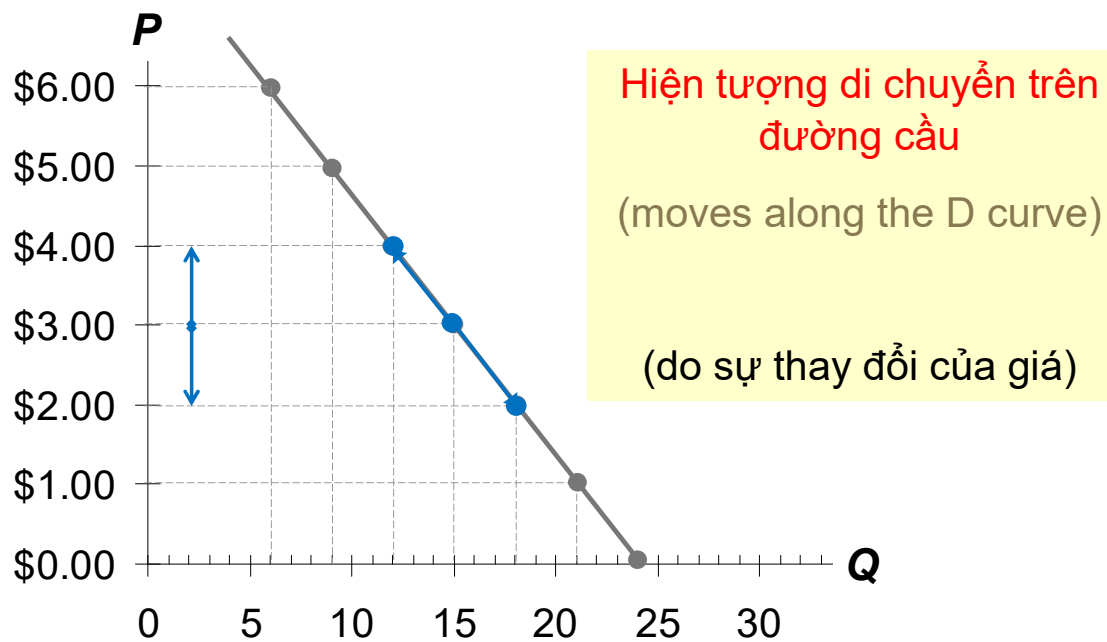
4. Yếu tố tác động đến cầu

- **Các yếu tố tác động đến cầu:**
  - Giá cả hàng hóa đang xem xét (price of good)
  - Thu nhập (income)
  - Sở thích – thị hiếu (taste)
  - Giá cả hàng hóa liên quan (price of related good)
  - Quy mô tiêu thụ của thị trường (number of buyers)
  - Kỳ vọng của người tiêu dùng (expectations)

→ Hàm cầu tổng quát: $Q_D = f(P, I, T_{as}, P_R, N, E, \dots)$
- **Phân biệt:**
  - Sự thay đổi của giá → thay đổi **lượng cầu** ở một mức giá → di chuyển trên (dọc theo) đường cầu (moves along the D curve)
  - Sự thay đổi của các yếu tố khác ngoài giá → thay đổi lượng cầu ở tất cả các mức giá (thay đổi **cầu**) → dịch chuyển đường cầu (shifts the D curve)

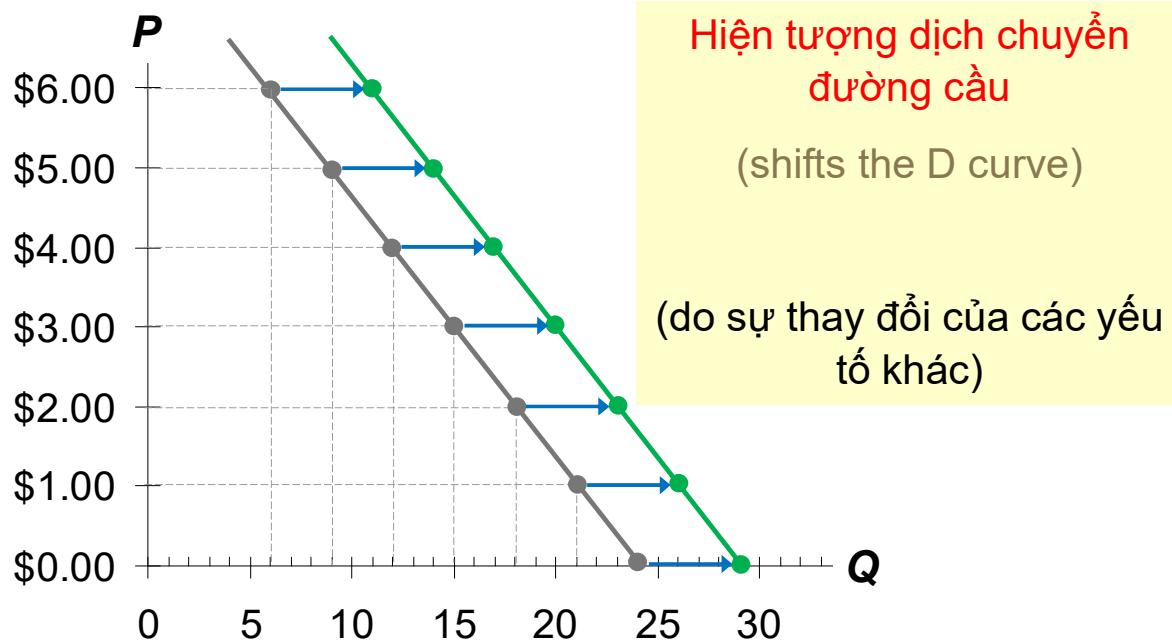
11

4. Yếu tố tác động đến cầu (tt)

12

4. Yếu tố tác động đến cầu (tt)

13

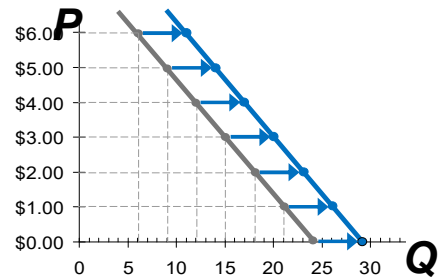
4. Yếu tố tác động đến cầu (tt)

- **Thu nhập của người tiêu dùng**

Ví dụ:

- Ngô, khoai, sắn,...
- Lương thực thực phẩm,...
- Ô tô, mỹ phẩm,...

- **Hàng hóa thứ cấp (Inferior good):** thay đổi cầu tỉ lệ nghịch với thay đổi thu nhập
- **Hàng hóa thông thường (Normal good):** thay đổi cầu tỉ lệ thuận với thay đổi thu nhập
  - Hàng hóa thiết yếu (Necessities): mức thay đổi cầu chậm hơn so với mức thay đổi thu nhập
  - Hàng hóa cao cấp – xa xỉ (Luxury good): mức thay đổi cầu nhanh hơn so với mức thay đổi thu nhập

14

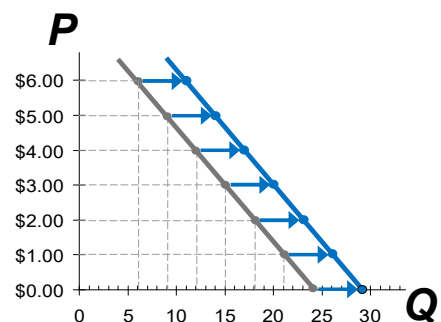
4. Yếu tố tác động đến cầu (tt)

- **Giá cả hàng hóa liên quan**

Ví dụ:

- Laptop – desktop,...
- Laptop – software,...

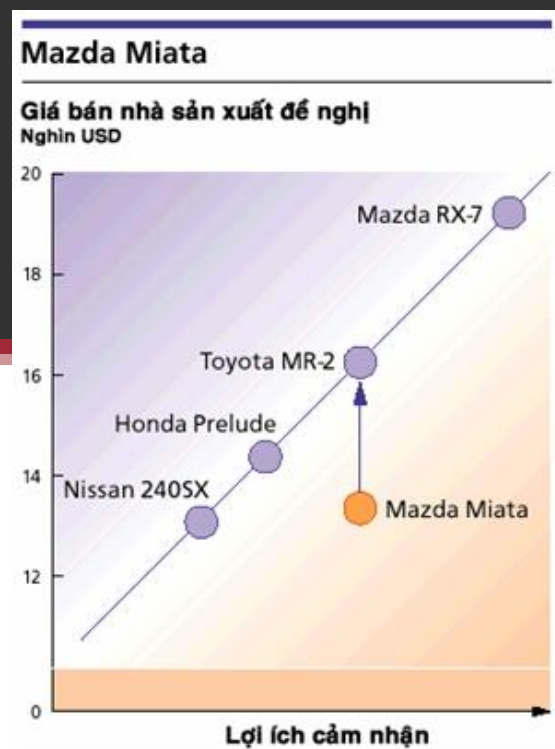
- **Hàng hóa thay thế (substitute):** thay đổi cầu tỉ lệ thuận với thay đổi giá hàng hóa thay thế
- **Hàng hóa bổ sung (complement):** thay đổi cầu tỉ lệ nghịch với thay đổi giá hàng hóa bổ sung

4. Yếu tố tác động đến cầu (tt)

- **Quy mô tiêu thụ của thị trường**
  - Số lượng người tiêu dùng, dân số tăng → cầu tăng
  - Số lượng người tiêu dùng, dân số giảm → cầu giảm
- **Thị hiếu - Sở thích của người tiêu dùng**
  - Phụ thuộc tập quán, lứa tuổi, giới tính, thời gian, quảng cáo
  - Thị hiếu - sở thích thay đổi → cầu thay đổi
- **Kỳ vọng của người tiêu dùng**
  - Kỳ vọng về sự thay đổi giá cả, thu nhập, chính sách của nhà nước → cầu thay đổi

CUNG

1. Khái niệm

- **Cung:** (Supply)

Số lượng hàng hóa – dịch vụ mà người bán muốn bán và có khả năng bán ở mỗi mức giá có thể chấp nhận được trong một khoảng thời gian nhất định, trong điều kiện các yếu tố khác không đổi

- Muốn bán: có nhu cầu
- Có khả năng bán: có khả năng cung ứng
- Mức giá có thể chấp nhận được: mức giá sẵn lòng bán (willing-to-sell)
- Các yếu tố khác không đổi (*ceteris paribus*): chi phí sản xuất, công nghệ sản xuất,...

- **Phân biệt:**

- Cung – Lượng cung (Supply – Quantity supplied)

2. Các dạng biểu diễn cung

- **Biểu cung:** (Supply Schedule)

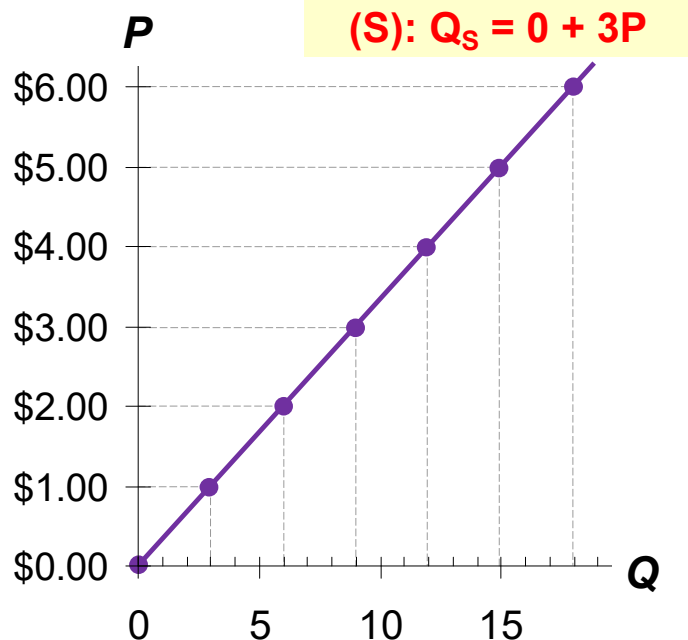
Bảng biểu mô tả mối quan hệ giữa lượng cung và giá cả hàng hóa

- Biểu cung thể hiện lượng cung ở mỗi mức giá
- Biểu cung thể hiện luật cung

Sôcôla	
Giá (P_s)	Lượng cung (Q_s)
0.00	0
1.00	3
2.00	6
3.00	9
4.00	12
5.00	15
6.00	18

2. Các dạng biểu diễn cung (tt)

Giá (P_s)	Lượng cung (Q_s)
0.00	0
1.00	3
2.00	6
3.00	9
4.00	12
5.00	15
6.00	18

2. Các dạng biểu diễn cung (tt)

- Đường cung:** (Supply Curve)

Đường biểu diễn mối quan hệ giữa lượng cung và giá cả

Đường cung thể hiện lượng cung ở mỗi mức giá

Đường cung thể hiện luật cung

Đặc điểm:

Nằm ở góc phần tư thứ 1

Dốc lên về bên phải

- Hàm cầu:** (Supply Function)

$$Q_s = f(P) = c + d.P \quad (d > 0)$$

Hàm số thể hiện mối quan hệ giữa lượng cung và giá cả

Hàm cung thể hiện lượng cung ở mỗi mức giá

Hàm cung thể hiện luật cung

3. Cung cá nhân và cung thị trường

- **Cung thị trường:** (Market Supply)

Giá	Q_S^{Noka}		Q_S^{Belco}		Q_S^{Market}
0.00	0	+	0	=	0
1.00	3	+	2	=	5
2.00	6	+	4	=	10
3.00	9	+	6	=	15
4.00	12	+	8	=	20
5.00	15	+	10	=	25
6.00	18	+	12	=	30

- **Đường cung thị trường:** cộng theo phương ngang các đường cung cá nhân

4. Yếu tố tác động đến cung

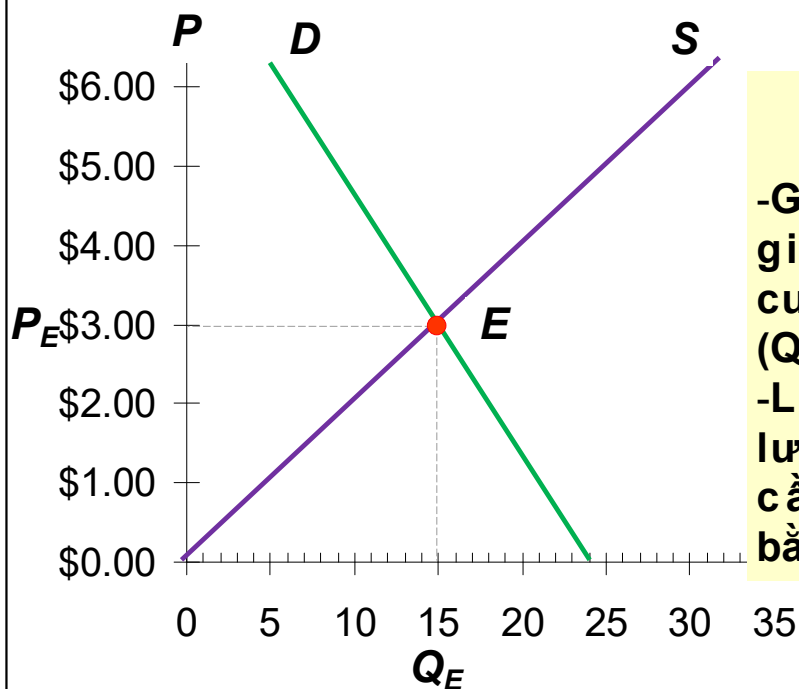
- **Các yếu tố tác động đến cung:**
  - Giá cả hàng hóa đang xem xét (price of good)
  - Chi phí các yếu tố đầu vào (cost, input prices)
  - Công nghệ (technology)
  - Quy mô thị trường (factory, number of sellers)
  - Kỳ vọng của người bán (expectations)
  - Chính sách thuế, trợ cấp của chính phủ (government)
  - Điều kiện tự nhiên, khí hậu, thời tiết,...
- **Phân biệt:**
  - Sự thay đổi của giá → thay đổi **lượng cung** → di chuyển trên đường cung (moves along the S curve)
  - Sự thay đổi của các yếu tố khác không phải giá → dịch chuyển đường cung (shifts the S curve)
    - Cung tăng → đường cung dịch chuyển sang phải
    - Cung giảm → đường cung dịch chuyển sang trái

TRẠNG THÁI CÂN BẰNG THỊ TRƯỜNG

24

1. Điểm cân bằng

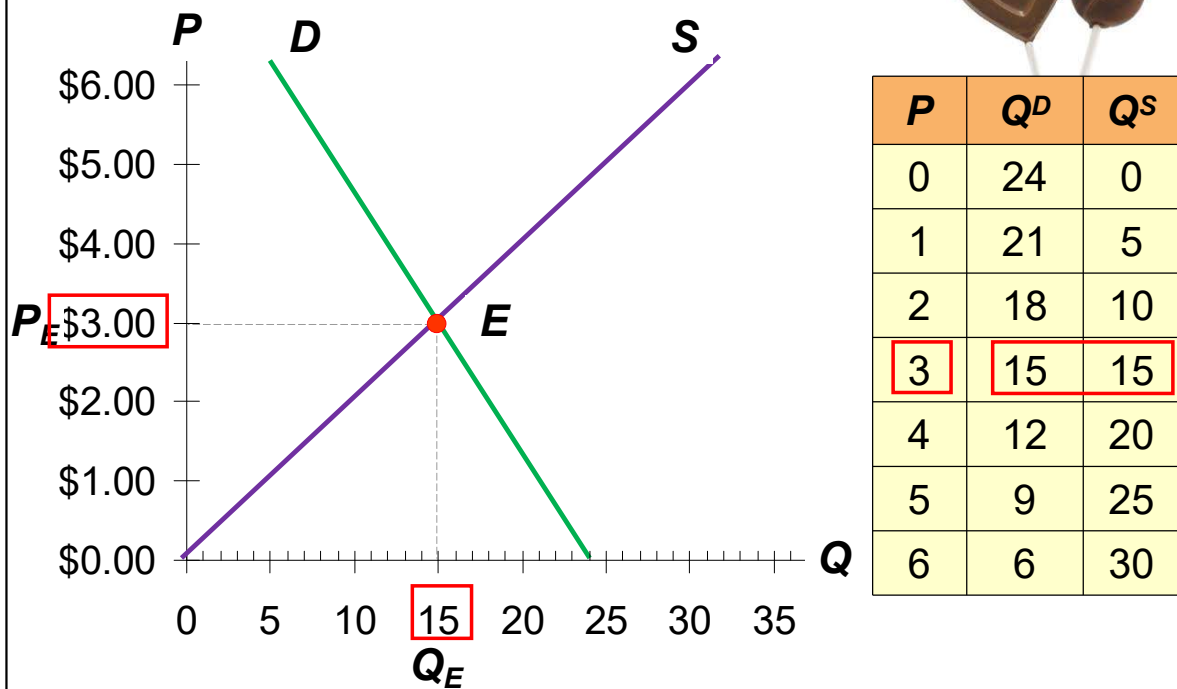
Điểm cân bằng E
(Equilibrium)

-Giá cân bằng P_E : mức giá mà tại đó lượng cung bằng lượng cầu ($Q_S = Q_D$)

-Lượng cân bằng Q_E : lượng cung và lượng cầu ở mức giá cân bằng

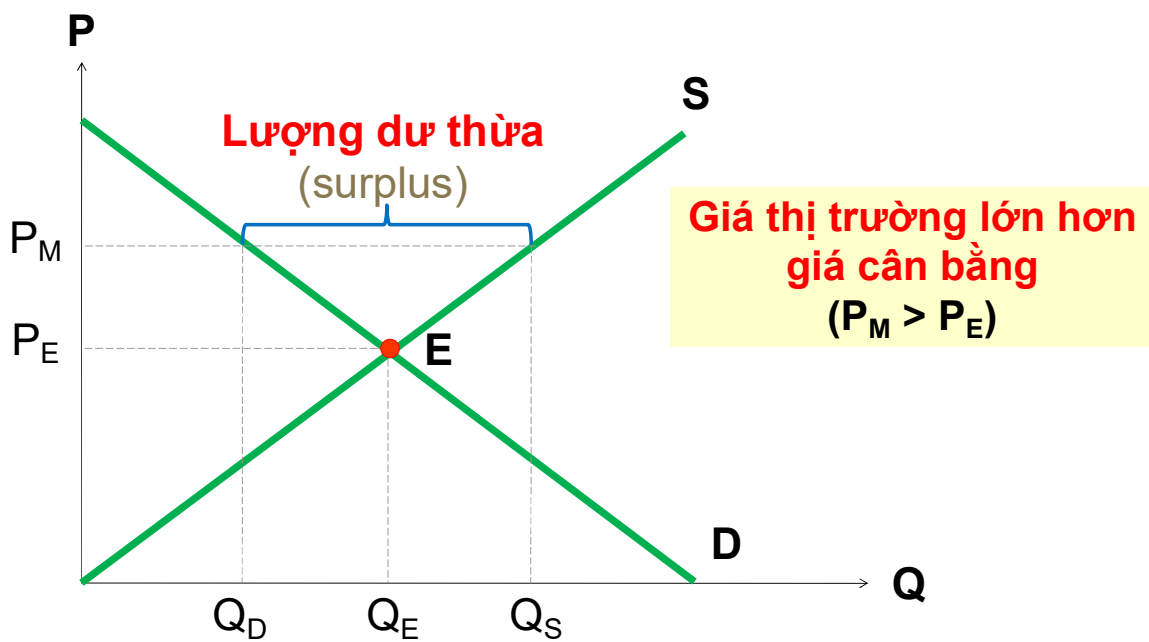
25

1. Điểm cân bằng (tt)

26

2. Thay đổi điểm cân bằng

2. Thay đổi điểm cân bằng (tt)

